

Roi Egholm

Jú, Palleba og Marsanna skilja Makrelin!

Fyristillið okkum, um allir føroyingar sluppu á fólkaatkvøðu um rættin til okkara fiskitilfeingi, og at atkvøðu seðilin sá soleiðis út:

Í samband við, at Landsstýrið hevur ætlanir um, at øll fiskivinnu- og aliloyvir skulu seljast á uppboðssølu í friari kapping, vilja vit geva tær møguleikan sjálv at avgera, hvat skal henda við tínum parti.

Mett verður, at øll loyvini hava eitt árligt søluvirði áljóðandi 1,5 mia. kr. Hetta svarar til uml. 30 tús. kr. til hvønn av teimum uml. 48 tús. føroyingum, sum eru búgvandi í Føroyum.

Søluvirðið kann broytast nakað frá einum ári til annað, men hetta er eitt nøkurlunda miðal søluvirði.

Tú hevur 3 valmøguleikar:

1. Tín valmøguleiki í hesum ger, at hvør føroyingur, útyvir sína vanligu inntøku, fær 50% av sínum parti, uml. 15 tús. kr. Útgoldið skattafrítt hvørt ár restina av lívinum og hin helvtin, uml. 15 tús. kr. fara í landskassan, til rakstur og menning av samfelagnum.

Hetta merkir, at eitt vanligt húski, við einum foreldrapari og 3 børnum, hvørt ár fáa útgoldið skattafrítt 5 x 15. Tús. kr. = 75. tús. kr. Og sama upphædd fær landskassin at arbeiða við.

Einlig foreldur við 2 børnum fáa hvørt ár uml. 45 tús. kr, og eini pensionista hjún, fáa hvørt ár, uml. 30 tús. kr.

Legg til merkis, at allar hesar inntøkur eru skattafríar og afturat tínari vanligu inntøku!

Um allir føroyingar taka av hesum tilboðnum, so fær landsbúskapurin í 2012 eitt yvirskot áljóðandi uml. 250 mió. Kr.

2. Tín valmøguleiki í hesum ger, at allur ágóðin av søluni fer til Landskassan, og kunnu Føroyar soleiðis fáa ein sera sterkan landsbúskap, til

rakstur og framtíðar menning.

3. Tín valmøguleiki í hesum ger, at tú frásigur tær hesar inntøkur og gevur hesi virðini til landsstýrismennirnar í fiskivinnumálum og, fyri aliloyvini, til landsstýrismannin í vinnumálum at umsita. Teir kunnu síðani útfliðgja hesi virðir til útvaldar føroyingar og útlendingar, uttan nakran kostnað.

Hetta førir so við sær, at tú frásigur tær, tín part av sølu inntøkunum.

Um allir føroyingar velja hesa frásøgnina, fara hesar 1,5 mia. kr. í millum skins og hold í fiskivinnuni, har ein parturin endar sum skattakrónur av lønnum og partafelagskatti, ein partur fer til virðisminking í einari til tíðir ikki kappingarførari vinnu, og restin fer til virðisøking og endar sum vinningur hjá nøkrum fáum føroyingum og hjá nógvum útlendingum

Hetta førir eisini við sær, at landsbúskapurin í 2012 fær eitt hall áljóðandi uml. 500 mió. kr. Her skulu so tær 9 mió. kr, sum landstýrið, við ørmunum yvir høvdi, eru so fegnir at hava fingið tiltuskað sær frá danska skattgjalðarinum, mót-roknast.

Hugsast skal um, at eingin keypir nakað loyvi á eini uppboðssølu, uttan so at viðkomandi meinir, at vinningur kann fást burtur úr keypinum.

Um føroysku fyrirkornar, sum í dag virka í vinnuni, eru kappingarførar, so vinna tær friu kappingina á uppboðssøluni.

Verandi fyrirkur, sum ikki klára at keypa síni rættindi til rávørna í friari kapping, eru ikki kappingarførar og eiga tí ikki at verða í vinnuni. Tað er ikki sjálgivið, at tú ert kappingarførur, bert tí, at tú kennir landsstýrismannin betur, enn grannin kennir hann!

Tað passar ikki, at vit vanligu føroyingar, ikki skilja hetta!!

Kjak

Frank Davidsen

Fuglarnir á tekjuni einaferð enn

TAKS fær ikki røkt sínar skyldur vegna manglandi játtan frá avvarðandi myndugleika, og er hetta einki minni enn ein gøla. Herfyri var neyðugt hjá TAKS at skjóta ein dóm inn fyri hægri rætt, orsakað av, at eitt felag hevði fingið viðhald í Føroya Rætti í einum sera prinsipiellum máli.

Felagið hevur í samband við kapitalvinningslógina tikið eina upphædd á nærum 200 milliónir úr felagnum, og helt seg hava rætt til hesa upphædd, uttan at skattur skuldi gjaldast av hesi upphædd. TAKS metti hinvegin, at felagið sambært lógini átti at gjalda útvið 70 milliónir í skatti av hesi upphædd. Um vit samanbera okkum við Danmark, hevði danski skattaborgarin mist 7 milliardir orsakað av hesum.

TAKS hevur undir avmarkaðum figgjarligum karmum funnið útav, at stórar upphæddir sluppu undan skatti. Í fleiri hundrað málum er

blivið staðfest reguleraður skattaundandráttur.

Fyri at bota um eftirlitið hjá TAKS setti fyrrverandi figgjarmálaráðharrin Aksel V. Johannesen fram uppskot um at seta eitt Task Force, sum í størri mun skuldi taka sær av skatti og avgjöldum, sum ikki blivu fráboðaði til TAKS.

Tað sum av onkrum borgarum ikki verður uppgivið til skattingar hjá TAKS, mugu aðrir skattgjaldarar gjalda til tann frammanundan slukna landskassan.

Í samband við orðaskiftið um at stuðla TAKS at hava eftirlit hesum viðvíkjandi, tók núsitandi figgjarmálaráðharrin ikki undir við hesum, tí sum hann sjálvur segði, "so var hetta bara fuglar á tekjuni".

Sjálvur hevur figgjarmálaráðharrin roynt at verið ein av hesum fuglum á tekjuni, og heppin var hann, tí nevið rakk so langt niður, at tað rakti mvg-kassan.

Umleið 120 milliónir standa úti í mvg gjöldum, tá verður ikki roknað upp í mvg, sum er efturgivið. Helst eru nógvar milliónir útistandandi b-skattur, sum landskassin meira ella minni hevur mist.

Heldurenn at stuðla TAKS, so ger landsstýrismaðurin, sum hevur ábyrgd av hesum álvarsmáli ikki mætari enn karaktermorð á innkrevjingarskipanina hjá TAKS. Samstundis slær hann upp í glens tær ørandi upphæddir av útistandandi skatti og avgjöldum, sum eftir røttum skuldu komið landskassanum til góðar.

Tað er ábyrgdarleyst, tá landsstýrismaðurin sigur, at hesar upphæddir eru »fuglar á tekjuni«. Tá landsstýrismaðurin ikki vil prioritera eftirlitsarbeiðið hjá TAKS, soleiðis at útistandandi skattur og avgjöld koma í landskassan, skattaborgaranum til góðar, kann man undrast, og spyrja seg

sjálvan, um vit liva í einum rættarsamfelag.

Tá skattamynduleikarnir eru noyddir at fara í rættin, tí eitt felag loyvir sær, at taka eina so ørandi upphædd, sum 200 milliónir úr felagnum, uttan yvirhøvur at gjalda nakran skatt, so er okkurt spinnandi galið. Her er ikki galið við stjóranum á TAKS ella starvsfólkunum har, men eitt út av lagið vánaligt lógarsmið, sum her hevur verið.

At TAKS ikki hevur amboð eins og arbeidsorku at byrgja upp fyri, at landskassin verður snýttur fyri hundraðtals milliónir, sum vanligi a-skattgjaldarin bløðir fyri, er einki minni enn ein gøla. Hvát skal skattamynduleikin gera, tá sjálvur figgjarmálaráðharrin alment í fjølmiðli boðar frá, »at hesar upphæddir eru bert fuglar á tekjuni«.

Jógvan við Keldu

Nakrar viðmerkingar til Teit Vágadal

Hann sigur m.a. at: “Vit hava jú staðfest, at vinnulívsfólk hava ein áhuga. Tað er at vinna pening. Tað skulu ymiskar “snildir” til”. Hesin hugburður hevur tíverri havt eydnuna at festa røtur hjá alt ov nógvum.

Í samband við grein hjá Teiti Vágadal: “Latið okkum virða vinnuna”!, skal eg svara onkrum spurningi og viðmerkja onkra staðfesting hansara.

Haldi hann leypur elegant um iløgu- og rakstrarveruleikarnar hjá vinnulívinum og upparbeiddu vitanina, hesir hava fram! Men tað er onki óvanligt, her

hevur verið skorðað undir frá so mongum.

Kann vera vert í hesum viðfangi t.d. at nevna frálíku bøkurnar og frásagnir um dyggu vinnulívmennirnar John Dam og Eiler Jacobsen, sum vísa, hvussu stutt tíð er frá tindi til botns og samstundis langa teinin frá hædd til lagd. – Hetta er sanniliga ikki “bara kenslur”,

men veruleiki!

Hesar m.a. kalli eg verulig vinnulívsfólk. Hann spyr meg, um “tað finnast óverulig” vinnulívsfólk”.

Oskarsson og Aaen

Fari bara at nevna tvey dømi úr ørgrynnuni, sum eru slopnir so væl framat mikrofoni: Tann fyrri er Frank Aaen úr Eindarlistanum sum

m.a. sigur: “Vi skal huske, at det er vores allesammens olie, selskaberne skal kun have betaling for at pumpe olien og så en fortjeneste, og ikke en ekstravagant fortjeneste”.

Síðani er Hermann Oskarsson, sum tíðum er serkønur í Kringvarpi Føroya, sum sigur: “Búskaparfrøðiliga er onki skil í hesum eksklusivu